

AUDIO: INTERNE AUDITCHARTER

Definities:

▪ **Audio**

De in overeenstemming met Titel VIII, hoofdstuk I, van het OCMW-decreet van 19 december 2008 opgerichte vereniging, die sinds 1 januari 2019 de vorm aanneemt van een welzijnsvereniging (vereniging van publiek recht) onderworpen aan deel 3, titel 4, hoofdstuk 2, van het decreet over het lokaal bestuur. Audio is de uitvoerder van de opdrachten.

▪ **Audit:**

Een onafhankelijke en objectieve functie die is ontworpen om waarde toe te voegen en de activiteiten van een organisatie te verbeteren. Het helpt een organisatie haar doelstellingen te bereiken door een systematische, gedisciplineerde aanpak te bieden om de effectiviteit van governance-, risicobeheer- en controleprocessen te evalueren en te verbeteren.

▪ **Auditcomité**

Het plaatselijk auditcomité van het lid, samengesteld volgens de bepalingen van dit charter.

▪ **Directeur Audio**

De professioneel verantwoordelijke voor de vereniging.

▪ **Geauditeerde (of onderzochte activiteit)**

Het lokaal bestuur, het lid, de dienst, de activiteit of het proces, dat voorwerp is van de opdracht.

▪ **Lid of deelgenoot**

Het lokaal bestuur (stad, gemeente of OCMW) dat, een andere publieke rechtspersoon die of een private rechtspersoon zonder winstoogmerk die tot de welzijnsvereniging Audio is toegetreden, in overeenstemming met de statuten van Audio.

▪ **Stuurgroep**

De stuurgroep is een adviescommissie met afgevaardigden van de leden en bestaat uit minimum drie en maximum vijf afgevaardigden en de directeur Audio. De afgevaardigden bekleden bij voorkeur één van de volgende functies: (adjunct) algemeen directeur, (adjunct) financieel directeur, departements- of afdelingshoofd. Indien de deelgenoot geen stad, gemeente of OCMW is en niet over de voornoemde functies beschikt, bekleedt de afgevaardigde een functie die hier het meest mee overeenstemt. De stuurgroep is het klankbord voor de directeur Audio en verleent advies over strategische materies, belangrijke evoluties die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op de geboden dienstverlening en over elke aangelegenheid waarover advies wordt gevraagd. De leden van de stuurgroep nemen deel aan de Raad van Bestuur zonder stemrecht.

1. De doelstellingen van Audio

De leden van Audio zijn verantwoordelijk voor de organisatie van een adequate interne controle of voor hun organisatiebeheersing. Audio wenst als partner mee te werken aan de bewustmaking bij de lokale besturen en de lokale entiteiten van de meerwaarde van interne audit als essentieel deel van een goed beheer van de organisatie en als derde pijler van de drie verdedigingslijnen.

Audio wil voor de leden een professionele en doelgerichte interne auditvereniging zijn, die beantwoordt aan de vereisten van het beroep (zie punt 7: verantwoordelijkheden).

Als interne auditor evalueert Audio de sterkte van het beheer van de organisatie, formuleert aanbevelingen die bijdragen tot een doelgerichte, efficiënte en risicobewuste organisatie en geeft aan de deelgenoten inzicht in hoe het beheer anders en beter kan. Als onafhankelijke vereniging verstrekt Audio aan de leden een gemotiveerde analyse over de mate waarin het lid de werking van de diensten of de processen die aan een audit onderworpen worden, beheerst.

De analyses van Audio dragen bij tot het bereiken van de doelstellingen van de organisatie door:

- onafhankelijke objectieve evaluaties van de organisatie en haar processen;
- aanbevelingen te formuleren met betrekking tot het optimaliseren van het risicobeheer en het organisatiebeheer en de ontwikkeling ervan.

Audio gaat m.a.w. de doeltreffendheid na van het beheer van de organisatie of de interne controlemaatregelen. Dit is het geheel van maatregelen en procedures, die het management en het personeel gebruikt om een redelijke zekerheid te bekomen in volgende domeinen:

- 1° het bereiken van de doelstellingen en het adequaat beheer van risico's;
- 2° het naleven van wetgeving, decreten, besluiten, reglementen en procedures;
- 3° de beschikbaarheid van betrouwbare financiële en management informatie;
- 4° het efficiënte en economische gebruik van middelen;
- 5° de bescherming van activa en het voorkomen van fraude.

Naast audits kan Audio tevens adviesopdrachten voor haar deelgenoten uitvoeren. Daarbij verleent Audio advies aan de belanghebbenden van de deelgenoot zonder management-verantwoordelijkheden op zich te nemen of zich uit te spreken over de kwaliteit van de interne controle.

De aard en reikwijdte van de adviesdiensten worden afgesproken met de relevante belanghebbenden. Voorbeelden hiervan zijn het adviseren over het ontwerp en de implementatie van nieuw beleid, processen, ...

2. De opdrachten van Audio

Audio heeft in eerste instantie tot doel interne audits uit te voeren ten behoeve van de leden. Audio voert geen forensische audits uit. Indien Audio vaststelt dat er een potentiële fraude is, neemt het contact op met Audit Vlaanderen.

Audio past het "single audit principe" toe. Wanneer een andere organisatie (i.e. POD MI, Audit Vlaanderen, externe instantie, enz.) een audit uitvoert op een bepaald onderwerp, neemt

Audio kennis van het verslag, de reikwijdte en onderdelen van deze audit en zal deze uitsluiten bij de eigen opdracht.

Vermits Audio een beperkt aantal audits uitvoert bij haar deelgenoten geeft het geen algemene beoordeling over de governance en het risico management van de organisatie en diens effectiviteit. De deelgenoot stelt wel het jaarlijks verslag over organisatiebeheer ter beschikking van Audio. Daarnaast stimuleert Audio de periodieke organisatie audits bij de deelgenoten. Bij deze opdrachten analyseert Audio in de breedte de werking van het organisatiebeheer en -ontwikkeling middels een begeleide zelfevaluatie methodiek.

Zoals hiervoor vermeld, kan Audio eveneens adviesopdrachten uitvoeren of ondersteuning bieden bij de implementatie van auditaanbevelingen. De medewerker die een advies- of ondersteuningsopdracht op zich neemt, zal steeds een andere persoon zijn dan diegene die de auditopdracht uitgevoerd heeft (dit in het kader van de objectiviteit en onafhankelijkheid).

Audio rapporteert inhoudelijk aan de geëigende organen van de opdrachtgevers.

Audio volgt de implementatie van de hoog risico aanbevelingen van het management naar aanleiding van een interne audit op via opvolgaudits en rapporteert hierover aan het lokaal auditcomité.

3. Het auditcomité

Elk deelnemend bestuur of lid richt een auditcomité op. Het auditcomité functioneert als een onafhankelijk toezichtorgaan. De raad stelt het auditcomité samen. De auditcomités bepalen in hun eigen reglement welke waarborgen zij nemen om onafhankelijk en effectief te kunnen functioneren. In lijn met de goede praktijken omtrent deugdelijk bestuur, beveelt Audio aan dat het auditcomité evenwichtig is samengesteld en het over de benodigde onafhankelijkheid, competenties, kennis, ervaring en vermogen beschikt om zijn taken effectief uit te voeren. ¹ De voorzitter van het auditcomité kan steeds personen uitnodigen die wegens hun expertise en competenties een bijdrage kunnen leveren aan de werking van het comité.

Het auditcomité formaliseert haar werking in een eigen huishoudelijk reglement dat de waarborgen vastlegt om onafhankelijk en effectief te kunnen functioneren.

Het auditcomité heeft als opdracht de gemeenteraad, de raad voor maatschappelijk welzijn of de gelijkwaardige organen van het lid en de organisatie van het lid in het algemeen bij te staan in de uitvoering van de verantwoordelijkheid voor het bevorderen van goed (deugdzzaam) bestuur en een adequaat risicobeheer. Dit houdt onder meer het toezicht op de onafhankelijkheid en de prestaties van Audio in alsook de opvolging dat de aanbevelingen van de interne audit tot voldoende bijsturing leiden, zodat het organisatiebeheer voldoende sterk wordt uitgebouwd.

¹ Audio stelt voor dat:

- het auditcomité wordt samengesteld uit leden van het beleidsniveau samen met onafhankelijke leden;
- voor leden die geen stad, gemeente of OCMW zijn, het lid het auditcomité samenstelt met leden van de raad van bestuur van de organisatie;
- leden van het Management Team deelnemen aan de vergadering als uitgenodigd lid.

Idealiter bespreekt het auditcomité systematisch volgende onderwerpen:

- Auditplanning;
- Resultaten van individuele uitgevoerde audits;
- Status van de implementatie van de acties n.a.v. de interne audit;
- Werking van de interne audit inzake onafhankelijkheid en effectiviteit.

4. De relatie tussen Audio en het lid

Enkel het auditcomité kan auditopdrachten geven aan Audio of de auditplanning goedkeuren op voorstel van of in samenspraak met Audio. De eindrapportering zal bijgevolg gericht zijn aan dit comité.

Het auditcomité nodigt de directeur Audio systematisch uit op zijn vergaderingen en maakt hem/haar tijdig de agenda, alle verslagen en documentatie over. De directeur Audio kan in bijzondere omstandigheden aan de voorzitter van het auditcomité vragen het comité bijeen te roepen. Dit zal zo snel mogelijk gebeuren en uiterlijk binnen de twee weken.

De directeur Audio kan, buiten de geplande audits, gemotiveerd zelf voorstellen formuleren voor interne audits. In voorkomend geval zal hij hiertoe met het auditcomité contact opnemen, dat zich gemotiveerd zal uitspreken over de voorgestelde audit.

De Raad van Bestuur van Audio, hierin onder meer gesteund door de stuurgroep, staat namens de leden in voor de beleidsmatige sturing en zorgt voor de ondersteuning van een professionele interne audit bij de leden, in overeenstemming met de normen van het beroep.

5. Opdrachtenbepaling

Om haar opdracht efficiënt en effectief in te vullen, stelt Audio een auditplanning op. Hierbij vertrekt Audio van risicoanalyses, die uitgevoerd worden door Audio, door het Agentschap Audit Vlaanderen of door het lid zelf. Audio selecteert de onderwerpen met de grootste risico's voor het voorstel voor de audit planning van het volgende jaar. Lokale auditcomités kunnen op basis van een schriftelijke motivatie vragen om af te wijken van de voorgestelde planning. De motivatie wordt geëvalueerd door de directeur van Audio en vervolgens al dan niet goedgekeurd. De directeur neemt het risico als belangrijkste afwegingsfactor.

In functie hiervan, bepaalt Audio de prioriteiten, globaal en per lid, en stelt het de planning op. De planning wordt voorgelegd aan de stuurgroep en de Raad van Bestuur. De vereniging Audio voorziet in de jaarplanning ruimte voor ad hoc opdrachten, op aanvraag van een auditcomité van een lid.

De directeur Audio oordeelt op basis van zijn/haar risico-inschatting over het prioriteren van de audits (welke audits wanneer) en is hierover enkel verantwoordelijk verschuldigd aan de Raad van Bestuur via een periodieke verantwoording van de tijdsbesteding van Audio.

Audio kan specifieke opdrachten deels of volledig uitbesteden.

6. Bevoegdheden tijdens een audit of adviesopdracht

Audio heeft in functie van de specifieke opdracht onbeperkte toegang tot alle fysieke en digitale informatie, documentatie, inlichtingen, bestanden, gebouwen, personen, lokalen, enz. van het betrokken lid. Audio kan iedere persoon om inlichtingen vragen die Audio nodig acht

voor de uitvoering van de opdrachten. Audio heeft de mogelijkheid om alle afdelingen en hiërarchische niveaus te betrekken bij de auditwerkzaamheden. Ieder personeelslid is ertoe gehouden om alle gevraagde of relevante informatie en documenten met betrekking tot elke auditopdracht ter beschikking te stellen van Audio. We verwijzen in dit verband ook naar punt 7 m.b.t. confidentialiteit.

7. Verantwoordelijkheden

Alle leden van Audio erkennen het "Professional Practices Framework" van het internationale "Institute of Internal Auditors (I.I.A.)"², met inbegrip van de daarin beschreven ethische code, als referentie voor de auditwerkzaamheden. Dit document vermeldt, naast de hierboven reeds besproken punten, volgende verantwoordelijkheden en waarden:

- Onafhankelijkheid van de functie, objectiviteit en integriteit (plaats binnen de organisatie). Ter garantie van de onafhankelijkheid van Audio, zullen de auditoren bij de leden geen enkele operationele verantwoordelijkheid nemen. Het behoort niet tot de verantwoordelijkheid van Audio om de aanbevelingen zelf in de praktijk om te zetten. Audio kan bij het omzetten van aanbevelingen advies en ondersteuning bieden, maar zonder hierbij operationele verantwoordelijkheid te nemen. De auditoren zullen er de opdrachtgever(s) tijdig van op de hoogte brengen indien de onafhankelijkheid of objectiviteit in het gedrang zou komen. De opdracht zal dan aan een andere auditor toevertrouwd worden.

Audio informeert de raad van bestuur jaarlijks over het onafhankelijk en objectief handelen van de organisatie.

- Vakkundigheid en professionele zorgvuldigheid
Deze standaard behandelt de bekwaamheid op individueel vlak en van de vereniging als geheel. Audio schenkt de nodige aandacht aan bijscholing en stimuleert het behalen van certificatie.
- Actieterrein van de interne audit
Audio is bevoegd tot het voeren van onderzoeken bij alle leden en bij de entiteiten die voor meer dan vijftig procent gecontroleerd worden door de leden.
- De planning van de opdrachten
Interne auditoren maken voor elke interne audit een werkprogramma en documenteren de opdracht.
- Uitvoering van de auditwerkzaamheden
Audio plant en realiseert met gepaste professionele zorg de interne auditopdrachten en presteert in het beste belang van de deelgenoten, maar is niet onfeilbaar.
- De mededeling van de resultaten
Audio rapporteert aan het management en auditcomité over de resultaten van haar werkzaamheden.

² waaronder de laatste versie van "Global Internal Audit Standards" van 09/01/2024

- Leiden en coördineren van de dienst interne audit en het toezicht op het verloop
De directeur van Audio ziet erop toe dat het beheer van de opdrachten verloopt volgens het interne auditcharter en de "Global Internal Audit Standards". Deze verantwoordelijkheid behelst de planning, het inzetten van middelen en het belanghebbendenbeheer.
- Kwaliteitsstandaarden en verbetering van de auditkwaliteit
Audio ziet toe op het respecteren van de kwaliteitsstandaarden en heeft daarvoor een kwaliteitsprogramma met een jaarlijkse interne kwaliteitsreview waarover Audio communiceert aan de raad van bestuur en de auditcomités van de deelgenoten. Een externe kwaliteitstoetsing vindt plaats om de vijf jaar.
- Rapportering zoals beschreven in artikel 8 hierna
- Confidentialiteit
Audio behandelt alle verkregen documenten en informatie op een vertrouwelijke basis. De informatie bekomen bij een lid zal niet aan andere leden of aan derden bekend gemaakt worden. Op anonieme basis kan gebruik gemaakt worden van bij de leden verworven kennis om deze op een nuttige manier bv. als een goede praktijk of als een concretisering van bepaalde risicosituaties of -profielen ter beschikking te stellen van andere leden bv. n.a.v. een vorming. Met het uitdrukkelijk akkoord van een lid kan informatie gebruikt worden voor toelichting van een specifieke aanpak, goede praktijk e.d.

8. Rapportering

8.1 Rapportering per opdracht

Na elke auditopdracht zal Audio rapporteren. In een eerste fase rapporteert Audio via een **ontwerpverslag**. Dit is een werkdocument voor het management met de belangrijkste vaststellingen en aanbevelingen van de audit. Het bestaat uit een management-samenvatting, een deel met toelichtingen bij de belangrijkste vaststellingen en aanbevelingen en een bijlage met een opvolgingstabel voor de aanbevelingen.

Op een **slotvergadering**, die plaats vindt na de verzending van het ontwerpverslag, brengt Audio de belangrijkste vaststellingen en aanbevelingen naar voor. Tevens trachten we samen met de verantwoordelijken een eerste aanzet te maken voor een actieplan. Het management valideert de bevindingen en aanbevelingen.

Na de bespreking op de slotvergadering bezorgt Audio het **eindverslag** aan het management en de leden van het auditcomité. Dit verslag bevat de gevalideerde bevindingen en aanbevelingen.

Het management van het lid bezorgt Audio (bij voorkeur) binnen de maand na ontvangst van het eindverslag een antwoord op de aanbevelingen aan de hand van de **opvolgingstabel**. De hiërarchische leiding van de geauditeerde dienst is verantwoordelijk voor het risicobeheer en voor een adequate interne controle van het domein. Het al dan niet toepassen van de aanbevelingen behoort binnen dit kader tot haar bevoegdheid. Het auditcomité zal erop toezien dat aan de auditrapporten een voldoende gevolg wordt gegeven, zodat het management de gerapporteerde risico's, tekortkomingen en opportuniteiten op een voldoende wijze bijstuurt.

Na een bepaalde periode (de timing is afhankelijk van de aard en de hoeveelheid aanbevelingen) voorziet Audio een **opvolgaudit** voor de uitgevoerde audit. De voorgestelde

timing nemen we op in het eindverslag. Op basis van de opvolgaudit zal Audio zich uitspreken over de vorderingen die al dan niet gemaakt zijn m.b.t. de aanbevelingen en hierover verslag uitbrengen aan het auditcomité.

Het auditcomité van het lid staat in voor een periodieke rapportering aan de verantwoordelijken, minimaal op een jaarlijkse basis, bij voorkeur twee- of driemaal per jaar. Daarbij rapporteert het comité over het organisatiebeheer, over de belangrijkste auditvaststellingen en aanbevelingen, alsook of hieraan een adequaat gevolg is gegeven door het management. Het bezorgt de directeur Audio tijdig alle informatie hierover.

8.2 Algemene rapportering

Audio kan na een audit of na een reeks audits gemeenschappelijke aandachtspunten, goede praktijken, risico's, benchmarkinfo en ander nuttig advies op een anonieme manier (deels) ter beschikking stellen van al de leden.

Audio rapporteert via het jaarverslag inzake een aantal kernindicatoren en activiteiten aan de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering ,

9. Relaties met externe instanties

Het auditcomité van elk bestuur staat zelf in voor het lokale overleg met externe auditoren (zoals de bedrijfsrevisor en het Agentschap Audit Vlaanderen) met het oog op een optimale coördinatie van de activiteiten ten behoeve van interne en externe audit op plaatselijk vlak. Audio staat in voor een gelijkaardig overleg op algemene basis namens de interne audit van de leden.

10. Bekendmaking door leden binnen de eigen organisatie

Elk individueel auditcomité staat in voor het bekendmaken van dit charter aan alle leidinggevenden van het lid, alsook voor het bekendmaken van de auditfunctie, in meer algemene termen, binnen de volledige organisatie. Het auditcomité zal daarbij aangeven dat het als orgaan een bewakingsfunctie heeft t.a.v. de uitbouw van deugdzzaam bestuur met een organisatiebeheersing van voldoende hoog niveau op het vlak van risicobeheer en interne controle.

11. Datum van inwerkingtreding van dit charter

Dit charter werd goedgekeurd door Raad van Bestuur van de Welzijnsvereniging Audio op 11/09/2024 en is van toepassing:

- vanaf 1 januari 2025 voor de nieuwe leden;
- na goedkeuring door de bevoegde raad voor de huidige leden bij de samenstelling van het auditcomité na de lokale verkiezingen van oktober 2024;
- na goedkeuring door de bevoegde instantie voor de leden die geen stad, gemeente of OCMW zijn tijdens het eerste semester van 2025.